Dolmuşa El Konunca Kâr Kaybı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 3. Hukuk Dairesi	07.05.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/5792	2026/2869	TBK 301, TBK 123, TBK 124, TBK 408, HMK 371, HMK 373

ÖZET

Kiraya veren, iki yıllığına kiralanan ticari dolmuşa süre dolmadan el koydu. Mahkemeler altı aylık 6.667,90 TL kâr kaybına hükmetti. Yargıtay, kiracının benzer aracı yeniden kiralayabileceği makul sürenin belirlenmesini ve kârın TBK 408 kesinti yöntemiyle hesaplanmasını istedi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/dolmus-taksi-kirasinda-el-koyma-kar-kaybi-2026-2869/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

3. Hukuk Dairesi 2025/5792 E. , 2026/2869 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/585 E., 2025/2531 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : Balıkesir 2. Sulh Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2023/1076 E., 2024/1858 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı, davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; müvekkili ile davalı arasında imzalanan 26.04.2016 başlangıç tarihli ticari dolmuş taksi kiralama sözleşmesi uyarınca, müvekkilinin ... plakalı aracı iki yıl boyunca kendi namına işleteceğinin, bunun karşılığında da davalıya aylık 2.000 yolcunun bilet bedeli karşılığının

ödeyeceğinin kararlaştırıldığını ancak 13.07.2016 tarihinde davalının araca haksız bir şekilde el koyması nedeniyle sözleşmeden doğan hakkından mahrum kaldığını ve yüksek miktarda zarara uğradığının, Balıkesir 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/19 D. İş sayılı dosyasında tespit edildiğini ileri sürerek davalının, ticari taksiye fiili olarak el koyduğu 13.07.2016 tarihinden sözleşmenin biteceği tarih olan 26.04.2018 tarihine kadar uğradığı zararın tespiti ile şimdilik 1.000,00 TL yoksun kalınan kazanç kaybının sözleşme tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş; 28.05.2024 tarihli dilekçesiyle dava değerini 396.000,00 TL'ye artırmıştır.

II. CEVAP

Davalı vekili; davacının 26.04.2013 tarihinde akdedilen sözleşme uyarınca kira bedellerini ödemediğini, yenilenen 26.04.2016 tarihli sözleşmenin ise eski borçların ve doğacak yeni kira bedellerinin zamanında ödeneceği sözüne itimat edilip imzalandığını, ancak davacı kira borçlarını ödemediğinden sözleşmenin haklı nedenle feshedildiğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; dosyaya kazandırılan bilirkişi raporları, kira sözleşmesi, diğer bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde, davalı tarafından yapılan fesih işleminin usulsüz olduğu gerekçesiyle; davanın kısmen kabulüne, 6.667,90 TL'nin 13.07.2016 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiş; karara karşı, davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; fesih geçersiz olup bilirkişi tarafından altı aylık dönem karşılığı olduğu anlaşılan 6.667,90 TL yönünden talebin kabulüne dair verilen kararın dosya kapsamına uygun olduğu gerekçesiyle, başvurunun esastan reddine karar verilmiş; karara karşı, davacı vekili temyiz başvurusunda bulunmuştur.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili; Mahkemece dosyaya kazandırılan bilirkişi raporunun eksik ve hatalı olduğunu, yaptırılan delil tespiti ile dolmuş taksi yolcu taşıma kapasitesinin 4 yolcu kapasitesinden 8 yolcu taşıma kapasitesine çıkarıldığının tespit edildiğini ileri sürerek; kararın bozulmasını istemiştir.

B. Gerekçe ve Hukuki Değerlendirme

Uyuşmazlık, kira sözleşmesinin süresinden önce haksız feshi nedeniyle davacı kiracının yoksun kaldığı kârın davalıdan tahsili istemine ilişkindir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 301. maddesinde; "Kiraya veren, kiralananı kararlaştırılan tarihte, sözleşmede amaçlanan kullanıma elverişli bir durumda teslim etmek ve sözleşme süresince bu durumda bulundurmakla yükümlüdür. Bu hüküm, konut ve çatılı işyeri kiralarında kiracı aleyhine değiştirilemez; diğer kira sözleşmelerinde ise, kiracı aleyhine

genel işlem koşulları yoluyla bu hükme aykırı düzenleme yapılamaz.” hükmü ile kiraya verenin teslim borcu düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinde; taraflar arasındaki ticari dolmuş taksinin kiralanmasına ilişkin sözleşmesel ilişkinin 26.04.2013 tarihinde başladığı, yenilenen sözleşmenin 26.04.2016 tarihli ve iki yıl süreli olduğu, kira bedelinin ise aylık 2.000 yolcu üzerinden, kartlı sisteme geçildiği an 2 aylık deneme sürecinden sonra yeniden belirleneceğinin kararlaştırıldığı, ancak davalı kiraya veren tarafından kiralanana fiilen el konulmak suretiyle kira sözleşmesinin süresinden önce haksız olarak feshedildiği anlaşılmaktadır.

Dosya arasında bulunan 19.08.2016 tarihli delil tespiti raporunda, kiralananın 4 nolu ... mahallesi dolmuş taksi hattında 8 kişilik transit araçlardan olduğu değerlendirmesinin yer aldığı; dosyada dinlenilen davalı tanık ifadelerinden aracın minibüse dönme tarihinin 20 16... . ayı olduğu, bunun yanı sıra ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Planlama ve Raylı Sistem Daire Başkanlığının 03.12.2024 tarihli yazısında dava konusu ticari dolmuş ile ilgili olarak 24.05.2016 tarihinde aracın kartlı sisteme dahil olduğu, ortalama olduğu belirtilerek yolcu ve gidiş dönüş sayısına ilişkin bilgi verildiği görülmüştür.

İlk Derece Mahkemesince hükme esas alınan 09.02.2024 tarihli bilirkişi raporunda; aracın ne kadar sürede kiralanabileceğine ilişkin kiraya veren açısından yapılan değerlendirmenin davacı kiracı bakımından da aynı gerekçe ile gözetildiği, 2016-2017-2018 yıllarına dair masraf hesaplamasında ise; dolar ve asgari ücret kalemlerine yer verildiği ve hesaplamada kaç yolcu üzerinden değerlendirme yapıldığının Belediyenin cevabi yazısı tarihi dikkate alındığında anlaşılamamaktadır; oysa ki davacının aynı şart ve koşullarda kiracı olarak faaliyetini yürütebileceği aynı nitelikli başka bir ticari dolmuş taksiyi yeniden kiralayabileceği sürenin belirlenmesi, davalı kiraya verenin de bu süreye ilişkin kazanç kaybından sorumlu tutulması gerekir. Tüm bu açıklamalara göre, hükme esas alınan bilirkişi raporunun hüküm kurmaya yeterli ve elverişli olmadığı değerlendirilmiştir.

Davacı kiracının isteyebileceği kâr kaybının hesabında ise, davacının itirazları ve usuli kazanılmış hakkı da gözetilerek 6098 sayılı Kanunun 123. ve 124. maddeleri gereğince kâr kaybı zararına uğrayan tarafın isteyebileceği zararın saptanmasında kıyasen aynı Kanunun 408. maddesinde gösterilen kesinti yönteminin de uygulanması gereklidir. Bu yönteme göre, kâr kaybı sözleşme ifa ile bitse idi zarar görenin elde etmesi muhtemel bütün gelirlerden yapması gereken bilcümle zorunlu harcama kalemleri ile sözleşme süresinden evvel feshedildiğinden süresinden evvel fesih nedeniyle sağladığı tasarruf ettiği haklar, yine bu süre içerisinde başka işten sağlayacağı veya kasten sağlamaktan kaçındığı kazanç miktarları toplamı indirilerek bulunur. Elde edilecek fark miktara da net kâr denilir. Bu yöntemde uygun kâr kaybı zararı hesaplanırken davacının davalıya ödemesi gereken kira paraları da elbette davacının yapması gereken zorunlu giderlerdendir.

O halde İlk Derece Mahkemesince yapılacak iş; davacının aynı mahiyetteki kiralananı (aylık 2000 yolcu) yeniden kiralayabileceği makul sürenin tespiti ve yukarıda belirtilen hususların da aydınlatılabilmesi bakımından, aralarında mali müşavir bilirkişinin de bulunduğu konusunda uzman bilirkişi heyetinden rapor alınması; belirlenen bu süre kadar mahrum kalınan kâr kaybı

zararının hesaplanmasında sosyo-ekonomik yönden aynı çevrede işletilen benzer ticari dolmuş taksinin muhtemel kârının esnaf odaları gibi ilgili yerlerden elde edilebilecek verilerlede birlikte değerlendirilmesi gerekirken, yetersiz bilirkişi raporu esas alınarak yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 373/1 maddesi uyarınca ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının aynı Kanunun 371. maddesi uyarınca davacı yararına BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde temyiz edene iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

07.05.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.